

hominis firma

taliter paruitates

tes fuerit

sumus digni

se factis

noxe terra

nostra

omni caritate et diligentia moris

rebuere pariter **Et** firmiter **Et** **Et**

Amelioros iohannes quibus d. **Ipse**

Et nos dicit fideliter huius omni

scorum hinc semper ueritatem

stari et tunc pariter simpliciter

uincit **Et** **Et** omnipotens **Et**

inquit celestia aduocata pariter

incedentibus huius celestia in re tua

quod omnia omnia aduocata inu

amur **Et** **Et** **Et** **Et**

restra quod **Et** **Et** **Et** **Et**

omni dicit in qui gloriosos

intra tuos claudum inuocatum

synthoriam inuocatum inuocatum

inuocatum inuocatum inuocatum

CCM

SECUNDAS NVPTIAS
ERVDITA DOCTRI-
NA ET VIRTUTE ORNA-
TISS. VIRI, IOACHIMI MANARDI,
SONDERSHVSINI, IN SCHOLA PATRIA
CONRECTORIS, CVM PIIS-
SIMA ET HONESTISS.
FEMINA

CATHARINA
SATLERIN.

R. V. D. NICOLAI TOPPII,
SONDERSHVSINI, ECCLESIASTAE O-
lim in inclito oppido Greulsen, p. m. R. E-
LICTA VIDVA;

*Votis his Musicis exornant,
perennant;*

AFFINES, AGNATI, COLLEGAE,
ET AMICI.

*Festivitas nuptiarum solemniter celebrabitur, Vacu-
nâ & Lubentiâ presentibus, in inclitâ Sondershusâ, quæ
est illust. & Gen. Comitum à
Suartzburg, &c.*

A. D. XXVIII. MAII. ANNO HOC:
CIS. IS. XCVIII.

*R. V. Dno Valentino My-
Esclasia pastori, Ffelden sis donat
schimo Manardg Sond.
Martii ad 1599.*

SVO IOACHIMO MANARDO,
post luctum nuptias paranti.

Flere decet; sed lege decet deflere migrantes,
Quos scimus verâ porro quiete frui.
Sic tecum, IOACHIME, fleo; tu fusiùs ipse:
At non, ut gentes, flemus uterque Tuam.
Cœlesti juncta est cum Numine Margaris usus;
Quo jungi cupimus NOS & in Axe duos.
Fletibus indultum satis ergo, Manarde / parare
Te rursus par est, mi Ioachime, torum.
Ecce paras / Me, Sponse, vocas; Gnatumq; Magistrum;
Nosq; tori primâ parte sedere cupis?
Vix adero / siquidem crus & mea planta reclamât;
Quæ nondum rectè perficit officium.
Tempore si verò mittet mibi Lipsia Gnatum,
Ad tædas hospes currere promptus erit.
Visere præpes erit semel illam Sonderhusam;
Et Zimmermannum visere præpes erit.
Interea gratans veneror pia Numina votis,
Perpeffos luctûs ut CATHARINA levet.
Quàm levat, eni! Costâ pro carâ carior intrat?
Pignore pro trino Sponsa ea facta tribus!

M. Christophorus Caesar,
celeberr. Scholæ Halensis
RECTOR.

Ad

II.

AD SPONSV M.

Inieram læto AVGVRIO miserabile carmen,
 Nuper, de tristi funere Margaridos:
 Verus quod fuerim, video, neq; vanus haruspex,
 Dum IOACHIME paras post tumulum tha-
 (lamum.

Dum CATHARINA, tibi Coniux lectissima, lecto
 Nunc pellet luctum, lœritiamq; feret.

Sic tumulum & thalamum Dominus prævidit utrinque;
 Præteritum, præsens, quiq; futura regit.

Augurio VOTVM adjicio; quod ritè secundet,
 Et velut illud, & hoc det Deus esse ratum:

Da sano sanam Sponsis in corpore mentem,
 Da pacem atque fidem, rem, sobolemq; Deus!

Quicquid & ulterius vitæ sibi postulat usus,
 Suppedita, & seros in tua regna lege!

FIAT.

*M. Iohannes Cajus, Scholæ Neandrinæ
 in inclitâ Ilfeldâ, Rector.*

III.

Maximus usque piùm votis Deus annuit æquis,
 suscipit & clemens vultu pia vota sereno.
 Sic etenim nunquam fallax sermone repertus,
 Qui non ut mendax Phœbi cortina maligni
 sparsa dedit dubius rapidis ludibria ventis,
 Divina retulit sacrosancto in codice voce.

A 2

Insuper

Insuper & mentem summo labefactus amore
Iustorum dubijs rebus non deficit unquam.
Quapropter mæsto defixo lumina vultu
Lethifero nulli solvatur frigore corpus,
Nec sua cordivoras per curas pectora ducat,
Si transversa fremunt & ab atro vespere sævi
Consurgunt venti noctemq; hyememq; ferentes.
Cymba quidem iusti ventis jactatur & imbri,
Non tamen immani rapietur turbine præceps,
Sed mox ut nitidus Phœbea lampade Titan
Fulgenti magnum splendore retexerit orbem,
Collectasq; levi pulsaverit aëre nubes,
Turgida placantur furibundis æquora ventis,
Et fortuna vices renovat mutata priores,
Ac iterum letus gratæ advertetur arenæ.
Hæc, cum docte tuæ freta sæva Manarde carinis
Sulcarunt, memet tibi rectius omnia noris.
Nuper enim fato vastos penitusq; sonantes
Accesti scopulos: stridens Aquilone procella
Velum adversa tuum percussit: turbine tristi
MARGARIS ah dormit rapidis correpta sub undis,
Deseruit nostras ævi non indiga terras.
Quid tibi mentis erat perdocte Manarde quid oris?
Nunc proa advertet, furet & nunc æstus arenis,
Nunc misero veniet cumulo præruptus aquæ mons,
Nunc, dolor, omninò terras cœlumq; profundum
Quippe ferent validi secum verrentq; per auras
Dixeris indignans magno cum murmure venti.
Sed pater omnipotens certo qui fœdere novit
Et premere & laxas ventis dare justus habenas
Teq; fidemq; videns speluncis abdidit altis
Horrisonos ventos & firmo carcere clausit,
Imbriferasq; fugans nubes Titana reduxit,

Dura

Dum tibi connubio stabili propriamq; dicavit
 Fulgentem pura CATHARINAM mente fideq;
 Sic ruis ipse iterum spumas salis ere repressi,
 Sic quæ prima fuit tumidis agitata procellis
 Puppis, nunc vehitur Zephyris benè tuta secundis:
 Et nunc omne tibi stratum silet æquor, & omnes
 Ventosi penitus ceciderunt murmuris aure.
 Est gravè (coniicio) simili pietate marito
 Compare privari: longi tormenta doloris
 Margaridis caro viduari munere: Sed quid?
 Scis hominis fati stadium decurrimus omnes,
 Non data perpetuæ nobis stipendia vitæ:
 Scis quoq; Margaridiam communi lege solutam
 Ad cælum letam sese penetrasse coruscum.
 Nunc illa optatum miratur limen olympi,
 Sub pedibusq; videt nubes & sydera cæli.
 Si tamen in pelagus te projecisse profundum
 Naufragium statuis, CATHARINA resarciat omne.
 Hæc mulcere potest fluctus & tollere ventos,
 Hæc poteris Socia clarum contingere cælum:
 Hæc, si forte manent veteris vestigia luctus,
 Tristitia solvet tua corda Manarde relicta.
 Et velut enodis runcinæ redditur asser:
 Sic blandis nostro CATHARINA pudica Manardo
 Depellet verbis omnes de pectore curas.
 Sic Manarde tibi luxit post nubila Phæbus.
 O felix nimium felix, vitamq; Deorum
 Omnino nactus talis cui contigit uxor.
 Non sic defessum venientis sibilus aure,
 Nec tam chorda juvat digitis percussa peritis,
 Nec sic suavisoni volucres dulcedine cantus
 Afficiunt hominum jucundo pectora sensu,
 Quam socij præbent gratissima gaudia menti.
 Legitimi lecti consortis verba maritæ.

Aërumnis contra circum vallatur acerbis,
 Cui vinculis venit mala connubialibus uxor
 Conjuncta; heu quantis iactabitur ille procellis.
 Nunquam ritè ferent, miseram sua flamina navem:
 Semper sardois apparet amarior herbis;
 Horridior rusco, violento se vior apro:
 Invidet iratis omnes mala vultibus horas,
 Et socij tantum curabit verba mariti,
 Quantum divexas torrentia flumina ripas.
 Hanc in si forsàn tua solveris ora, reservat
 Aeternum factum memori sub pectore vulnus,
 Gaudet & hinc Domini consortis fallere dextram.
 Improba tot conjunx impellet voluere casus
 Connubio junctam Dominum, tot adire dolores.
 O felix & opam cunctis successibus auctus
 Ad cujus thalamum consors devenerit uxor,
 Castus amor cujus mentem prætexit & ora
 Ingenuo candore, fide, pietate, pudore.
 Hujus qui compos, Cræsum Crassumq; triumphet.
 Hanc ego, pauperie quamvis æquaret egenum
 Irum, præferrem niceæ rubæq; puellæ
 Innumeros clari quæ sinus possidet auri,
 Vel cui sunt Tyrio saturatæ murice vestes
 Multiplici currit quæ plurima purpura circum
 Meandro. Veniunt nam foeta furentibus iris
 Pectora damnato magni cum ponderis auro:
 Et male moratis & moris moribus usa
 Allatos uxor subito ruet æris aceros,
 Atq; nothas condens falso sub pectore flammis
 Heu à te vultu prorsus se spernet acerbo.
 Hæc cogere pati transversa tuentibus hircis.
 Ergo Manarde tibi sociali fœdere conjunx
 Cum venit puræ quam clarat gloria famæ,
 Quamq; dedit candor sincerus, & integravitæ

Dexteritas

Dexteritas quas is nobiscum laude vigere,
Gratulor, & thalamo felicia fata secundo
Comprecor, & miserè ne vestros fata penates
Prætexant oro sorti prætentæ malignæ,
Exulet à vobis sed tantum flebilis Ate,
Quantus ad ætherium cœli suspectus olympum.

Agnato cariss. scripsit &
transmisit:

*Antonius Töpfferus, Scholæ
Neandrinæ Corrector.*

IIII.

EPIGRAMMA GRÆCVM QVOD

EXTAT IN ANTHOLOGIA MAGNA,

tit. eis γάμον. pag. 19.

Εἰ τις ἀπαξ γήμας, πάλι δεύτερα λέκτρα διώκει,
Ναυηγὸς πλώει δις βυδὸν ἀργαλέον.

Interpretatio Hein. Stephani:

Si quis, postquam semel uxorem duxit, iterum ad secun-
dum connubium contendit; Naufragus navigat BIS, pro-
fundum periculosum.

VERSIO MORI:

Qui capit uxorem, defuncta uxore, secundam,
Naufragus in tumido BIS natat ille freto.

EPI-

Epigrammatis refutatio, per
inversionem:

Sponsâ tu thalamos repetis, I O A CHIME, secundâ;
Bis petis insanum Naufragus ergo fretum.
Absit! Sic thalami quondam malè garrijt osor,
Feminei sexûs qui ferus hostis erat.
Nos aliter; Sponsam qui novimus adjutricem:
Qui Iovæ donum credimus esse bonum.
Osoris vertens ego scommata; dixero nuptas
Esse fretum, thalamo quod mala cuncta voret.
Mysta sacer multum muscô tristior exit,
Et mensâ prandens vix tria verba facit:
At, maris instar adest mox uxor docta marito,
Quæ, veluti gurges, tristia voce fugat.
Ludo sepe redit mæstus Vir pectore; pubes
Dum facienda fugit, dum fugienda patrat:
Mæsticiam verò (pelagus quasi) discutit uxor,
Et latum reddit per sua verba Virum.
Aula creat certas, certas dat curia curas,
Quos celare alios mas solet urbe mares:
SOLI sed Sociæ curas & pondera pandit,
Quæ pro parte levat, parteq; dulcat onus.
Tale fuit pelagus Catharinula nostra; beatus))
Ut mihi non rarò TOPPIVS ille refert.))
Tale futura tibi Socio, Iochime, secundo:
Utq; sit, opto, tibi; sit mea, quæso, mihi!
Non ergo (Græcus valeat!) BIS Naufragus exstas:
BIS fruëris pelago, care Synerge, BONO.

Affini novo, plus sexennium Collegæ:

Matthæus Zimmermannus Arnst.

Rektor Scholæ in inclitâ Sondershusâ.

Fertur

V.

Bertur Pontanus viduus viduam rogasse Natam;
 Tandem secundo nuberet marito:
 Dum res, dum teneræ sineret quoq; dulce ver ju-
 Fœdisq; nondum frons arata sulcis. (ventæ,
 Quæ litus contrâ; Cur non prior ipse iussa obiret,
 Tandemq; Sponsam duceret secundam?
 Ut retulit: Metuo cum conjugè conjugem priore,
 Me vix apisci posse comparandam;
 Filia subjiciens; Et me quoq; cura terret, inquit,
 Pejor bonum ne Vir Virum sequatur.
 Dictum quippe teres Patris, tum Filia rotundum,
 Cautè inchoandum jus monens jugale.
 Ut sibi quisque parem ducat; Sponsus parem maritam,
 Parem maritum deligatq; Sponsa.
 Non annis equidem, nec formâ corporis, nec ære,
 Quod trêssis unum cerdo quisque curat.
 Inde frequens hodie, quod multi nuptiis secundis
 Luunt mariti nuptias priores.
 Sed potius naturâ, moribus, institutione;
 Viri quod unum pensitant periti.
 Vnde miser non est his, sed facer, ordo conjugalis,
 Ludusq; rerum plurium bonarum.
 Ergo, connubium vel mercaturam equûm boum vè
 Venalium mox, æstiment Coræbus;
 Vel choreæ ductum, quo, si comes est iniqua, rursus
 Hanc deserat sub terminum choreæ:
 Tu cum Pontano sentis, sentisq; cum peritis.
 Collega noster Compaterq; noster.

A 5

Conju-

Conjugiumq; putas rem, quâ via nulla poenitendi,
Casusq; fraudis non valet, dolivè.
Hinc toties & quâ te singula ponderare lance,
Preces & inter vota ferre, novi:
Ut pia Sponsa TIBI, Mater sincera FILIABVS,
Custosq; frugi RECVLIS, daretur.
Eja! cadit bellè; tibi præsenteratur omne votum,
Manûs IEHOVAE tende porrò gratas.
En datur uxorum thalamo decus inclitum piarum,
Sacris cui nil majus, & prius nil,
Aemula Margaridis quæ te veluti suos ocellos
Vnum fovebit, deperibit unum.
En datur haud equidem, vulgò ceu sæpè fit, noverca
Natabus acris, sed parens benigna.
Nam persuasa eadem quod sit caro post futura tecum,
Quidni tuarum mater est futura?
En tandem partis frugi datur administra rebus,
Quæ scit quid ultrà quid citraq; rectum.
Quæ sine contemptu lenis, sine bile mox severa,
Præterq; sordes parca, non avara.
Hanc Sponsam tibi Sponse novam grator, tibiq; grator
Hunc Sponsa Sponsum; maeste uterque utroque;
Vos amor æternâ jungat concordia cathenâ,
Pacisq; nexu mutua perenni!
Sic quæ principio coièrunt foedera auspicato,
Rursum auspicato sine transigentur.
Interea vestris juvat acclamare, quod TOBIAE
SARAEQVE Gabel Medus iste, tædis:
Te Deus, ille Deus clemens, benedicat Israëlis,
Toriq; consors sit novella felix;

Vt

Vt Natos Natorum, & qui nascentur usque ab illis,
Indefinente stirpe conspiceris.

χαίρων μετὰ χαίροντες

Justus Ernestus Badrensis,

Cantor Sondershusinus.

INfelix non es, ter es & quater orbe beatus,
Casto qui flagras castus amore tori.
Omnia felici tibi cedent sine; lebovâ
Auspice nam thalamum prospera quæque manent,
Astipulante Deo, sancti non fœdera lecti
Tristia; non ullo tempore tristis amor.
Christus de celso tibi nam benedicet Olympo;
Hic dabit inceptis fata benigna pijs.
Hic dabit, ut Natis vernet tibi mensa tenellis,
Atque tuas cingat garrulus ordo dapes.
Is vel per somnum securo singula reddet;
Reddet, quas vitæ postulat usus, opes.
Munere TE tali dota vit Iova, maritam
In thalamum duxit qui tibi, Sponse, piam.
Vis beet ergo Deus te porro? Numina cura,
Nec non & munus, mi loachime, tuum.
Sic cernes Natos, & qui nascuntur ab illis;
A ugeri cernes posteritate polum.

Præceptori olim suo ex inclitâ
Salanâ mittit:

David Speiser Sondershusinus,
S S. LL. Studiosus.

VII.

Quò ruis incautus, tædas Manarde jugales
Dum repetis? Lecti num te non damna prioris
Absterrent; Puerum, dicunt, semel ignibus ustum
Ad visam saltē post expallescere flammam;
Nec Piscatorem læsum se credere curuis
Deinceps fluminibus. Cur immemor ergo malorum
Conjugij, rursus curis & mille periclis
Vndanti properas tete committere Pontos?
Sed nugas duco; quæ gannivère Sophistæ
Ofores thalami, socialem, incommoda, lectum
Ferre: nec esse onus, ast onerum jam credo levamen,
Magnarumq; minus causam, magis esse medelam
Curarum tædas; è cælibenoxia plura
Enasci vitâ probat hoc iteratio vincli:
Vestra maritalis. Quòd si sententia staret
Futilis illa Sophistæ; variis caput antè retractum
Non iterum objiceres tricis, pelagoq; (quod ajunt)
Horrissonocuris. Ergo communio sortis
Experto melior tibi cum sit visa jugatæ:
Numine sit præsto, repetitaq; fœdera IOVA
Vestra heet, votis vestris optata ferendo;
Binaq; conjungat stabili concordia nexu
Pectora: pa x thalamum firmet, quò pignora longâ
Cernatis serie multos producta per annos.

Ex veteri monasterio, quod est Oldislebij, trans mittebat:

Eobanus Bertram Sondershusinus.

ERPHORDIAE
Typis Iohannis Pistorij, 1598.

AB 113 723

ULB Halle

3

002 387 581

TA → a

Iuno et p̄hem̄

Iarur̄ ier̄m̄ r̄m̄

Ixi uet̄erum.

Int̄as. **offer**

Il̄et̄am̄.

Ier̄m̄. que sp̄

Ita sim̄ honor

Isolit̄ate

Int̄. **De. H. I. I.**

Ier̄m̄ or̄farȳ m̄

Int̄. **I. I. I.**

caritas tua non recedat
ocula. et iustis facinorosi iustis
clonis ceteris. **A. D. I. I. I.**

Omnis reser̄. **I. I. I.**

tis et gaudis supplices te d̄ne
deprecantur. ut quos q̄iamur

tr̄ip̄m̄ p̄reḡm̄ am̄m̄. **A.**

Th̄od̄m̄ r̄m̄. B̄l̄ada r̄m̄.

Ius qui nos iust̄ r̄m̄. **O. I.**

Idei iustis tui cōm̄. **I. I. I.**

Irosa m̄m̄da et p̄reḡm̄. **I. I. I.**

Indes eius m̄m̄da p̄m̄. **I. I. I.**

Itor̄ d̄m̄ filior̄. **I. I. I.**

Iustas. **I. I. I.**

SECUNDAS NVPTIAS
**ERVDITA DOCTRI-
 NA ET VIRTUTE ORNA-
 TISS. VIRI, IOACHIMI MANARDI,
 SONDERSHVSINI, IN SCHOLA PATRIA
 CONRECTORIS, CVM PIIS-
 SIMA ET HONESTISS.
 FEMINA**
CATHARINA
 SATLERIN.
R. V. D. NICOLAI TOPPII,
 SONDERSHVSINI, ECCLESIASTAE O-
 lim in inclito oppido Greulsen, p. m. R. E-
 LICTA VIDVA;
Votis his Musicis exornant,
perennant;
 AFFINES, AGNATI, COLLEGAE,
 ET AMICI.
*Festivitas nuptiarum solemniter celebrabitur, Vacu-
 nâ & Lubentiâ presentibus, in inclitâ Sondershusâ, quæ
 est Illust. & Gen. Comitum à
 Suanzburg, &c.*
 A. D. XXVIII. MAII. ANNO HOC:
 MD. IXCVIII.

*R. V. Dno Valentino M
 Ecclesia pastoris, ffeldensis Donat
 schimo Manardg Sond.
 Martii ad 1599.*

